

UDK 37

ISSN 2545 – 4439 (printed)
ISSN 1857 - 923X (e-version)

INTERNATIONAL JOURNAL

Institute of Knowledge Management

KNOWLEDGE

Scientific Papers
Vol. 17.4

Literature, Music and Arts

KIJ

Vol. 17

No. 4

pp. 1509- 1784

Skopje 2017

Global Impact & Quality Factor 1.322 (2016) <http://globalimpactfactor.com/knowledge-international-journal/>

Thirteenth International Scientific Conference
THE TEACHER OF THE FUTURE
25-28.5.2017, Budva, Montenegro

INSTITUTE OF KNOWLEDGE MANAGEMENT

SKOPJE, MACEDONIA

KNOWLEDGE

International Journal Scientific papers Vol. 17.4

EDITORIAL BOARD

Vlado Kambovski PhD, Robert Dimitrovski PhD, Siniša Zarić PhD, Maria Kavdanska PhD, Venelin Terziev PhD, Mirjana Borota – Popovska PhD, Cezar Birzea PhD, Ljubomir Kekenovski PhD, Aleksandar Nikolovski PhD, Ivo Zupanovic, PhD, Savo Ashtalkoski PhD, Svetlana Trajković PhD, Zivota Radosavljević PhD, Laste Spasovski PhD, Mersad Mujevic PhD, Margarita Koleva PhD, Nonka Mateva PhD, Rositsa Chobanova PhD, Predrag Trajković PhD, Dzulijana Tomovska PhD, Nedzat Koraljić PhD, Nebojsa Pavlović PhD, Nikolina Ognenska PhD, Lisen Bashkurti PhD, Trajce Dojcinovski PhD, Jana Merdzanova PhD, Zoran Srzentić PhD, Nikolai Sashkov Cankov PhD, Marija Kostic PhD

Print: GRAFOPROM – Bitola

Editor: IKM – Skopje

For editor

Robert Dimitrovski, PhD

KNOWLEDGE

International Journal Scientific Papers Vol. 17.4

ISSN 1857-923X for e- version

ISSN 2545-4439 for printed version

Thirteenth International Scientific Conference
THE TEACHER OF THE FUTURE
25-28.5.2017, Budva, Montenegro

SCIENTIFIC COMMITTEE

President: Academic, Prof. Vlado Kambovski PhD

Vice president: Prof. Robert Dimitrovski PhD, Vice – Rector, Dean, Faculty of Management, MIT University, Skopje (Macedonia)

Members:

- Prof. Aleksandar Nikolovski PhD, FON University, Skopje (Macedonia)
- Prof. Aleksandar Korablev PhD, Dean, Faculty for economy and management, Saint Petersburg State Forest Technical University, Saint Petersburg (Russian Federation)
- Prof. Azra Adjajlic – Dedovic PhD, Faculty of criminology and security, Sarajevo (Bosnia & Herzegovina)
- Prof. Antoanela Hristova PhD, European Polytechnic University, Pernik (Bulgaria)
- Prof. Anita Trajkovska PhD, Rochester University (USA)
- Prof. Anka Trajkovska-Petkoska PhD, UKLO, Faculty of technology and technical sciences, Bitola (Macedonia)
- Prof. Alisabri Sabani PhD, Faculty of criminology and security, Sarajevo (Bosnia & Herzegovina)
- Prof. Ahmad Zakeri PhD, University of Wolver Hampton, (United Kingdom)
- Prof. Ana Dzumalleva PhD, South-West University "Neofit Rilski", Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Branko Sotirov PhD, University of Rousse, Rousse (Bulgaria)
- Prof. Branko Boshkovic, PhD, College of Sports and Health, Belgrade (Serbia)
- Prof. Branimir Kampl PhD, Institute SANO, Zagreb (Croatia)
- Prof. Baki Koleci PhD, University Hadzi Zeka, Peja (Kosovo)
- Prof. Branislav Simonovic PhD, Faculty of Law, Kragujevac (Serbia)
- Prof. Bistra Angelovska, Faculty of Medicine, University "Goce Delcev", Shtip (Macedonia)
- Prof. Cezar Birzea, PhD, National School for Political and Administrative Studies, Bucharest (Romania)
- Prof. Cvetko Andreevski, Dean, Faculty of Tourism, UKLO, Bitola (Macedonia)
- Prof. Drago Cvijanovic, PhD, Faculty of Hotel Management and Tourism, University of Kragujevac, Vrnjacka Banja (Serbia)
- Prof. Dusan Ristic, PhD Emeritus, College of professional studies in Management and Business Communication, Novi Sad (Serbia)
- Prof. Dimitar Radev, PhD, Rector, University of Telecommunications and Post, Sofia (Bulgaria)
- Prof. Daniela Todorova PhD, Rector of "Todor Kableshkov" University of Transport, Sofia (Bulgaria)
- Prof. Dragan Kokovic PhD, University of Novi Sad, Novi Sad (Serbia)
- Prof. Dragan Marinkovic PhD, High health – sanitary school for professional studies, Belgrade (Serbia)
- Prof. Daniela Ivanova Popova PhD, Faculty of Public Health and Sport, SWU Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Dzulijana Tomovska, PhD, Dean, Faculty of Biotechnical sciences, Bitola (Macedonia)
- Prof. Evgenija Penkova-Pantaleeva PhD, UNWE -Sofia (Bulgaria)
- Prof. Erzika Antic PhD, High medicine school for professional studies "Hipokrat", Bujanovac (Serbia)

1515

Thirteenth International Scientific Conference
THE TEACHER OF THE FUTURE
25-28.5.2017, Budva, Montenegro

- Prof. Georgi Georgiev PhD, National Military University "Vasil Levski", Veliko Trnovo (Bulgaria)
- Prof. Helmut Shramke PhD, former Head of the University of Vienna Reform Group (Austria)
- Prof. Hristina Georgieva Yancheva, PhD, Rector, Agricultural University, Plovdiv (Bulgaria)
- Prof. Hristo Beloev PhD, Bulgarian Academy of Science, Rector of the University of Rousse (Bulgaria)
- Prof. Izet Zeqiri, PhD, Academic, SEEU, Tetovo (Macedonia)
- Prof. Ivan Marchevski, PhD, Rector, D.A. Tsenov Academy of Economics, Svishtov (Bulgaria)
- Doc. Igor Stubelj, PhD, PhD, Faculty of Management, Primorska University, Koper (Slovenia)
- Prof. Ivan Petkov PhD, Rector, European Polytechnic University, Pernik (Bulgaria)
- Prof. Isa Spahiu PhD, AAB University, Prishtina (Kosovo)
- Prof. Ivana Jelik PhD, University of Podgorica, Faculty of Law, Podgorica (Montenegro)
- Prof. Islam Hasani PhD, Kingston University (Bahrain)
- Prof. Jova Ateljevic PhD, Faculty of Economy, University of Banja Luka, (Bosnia & Herzegovina)
- Prof. Jove Kekenovski PhD, Faculty of Tourism, UKLO, Bitola (Macedonia)
- Prof. Jonko Kunchev PhD, University „Cernorizec Hrbar“ - Varna (Bulgaria)
- Prof. Jelena Stojanovic PhD, High medicine school for professional studies "Hipokrat", Bujanovac (Serbia)
- Prof. Karl Schopf, PhD, Akademie für wissenschaftliche forschung und studium, Wien (Austria)
- Prof. Katerina Belichovska, PhD, Faculty of Agricultural Sciences, UKIM, Skopje (Macedonia)
- Prof. Krasimir Petkov, PhD, National Sports Academy "Vasil Levski", Sofia (Bulgaria)
- Prof. Kamal Al-Nakib PhD, College of Business Administration Department, Kingdom University (Bahrain)
- Prof. Lidija Tozi PhD, Faculty of Pharmacy, Ss. Cyril and Methodius University, Skopje (Macedonia)
- Prof. Lasto Spasovski PhD, Vocational and educational centre, Skopje (Macedonia)
- Prof. Lujza Grueva, PhD, Faculty of Medical Sciences, UKIM, Skopje (Macedonia)
- Prof. Lisen Bashkurti PhD, Global Vice President of Sun Moon University (Albania)
- Prof. Lence Mircevska PhD, High Medicine School, Bitola, (Macedonia)
- Prof. Ljubomir Kekenovski PhD, Faculty of Economise, UKIM, Skope (Macedonia)
- Prof. Ljupce Kocovski PhD, Faculty of Biotechnical sciences, Bitola (Macedonia)
- Prof. Mansya Lyubcheva PhD, University "Prof. Asen Zlatarov", Member of the European Parliament, Burgas (Bulgaria)
- Prof. Maria Kavdanova PhD, Faculty of Pedagogy, South-West University Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Maja Lubenova Cholakovska PhD, Faculty of Public Health and Sport, SWU Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Mirjana Borota-Popovska, PhD, Centre for Management and Human Resource Development, Institute for Sociological, Political and Juridical Research, Skopje (Macedonia)
- Prof. Mihail Garevski, PhD, Institute of Earthquake Engineering and Engineering Seismology, Skopje (Macedonia)
- Prof. Miso Hristovski PhD, Faculty of Veterinary Medicine, Ss. Cyril and Methodius University, Skopje (Macedonia)

1516

Thirteenth International Scientific Conference
THE TEACHER OF THE FUTURE
25-28.5.2017, Budva, Montenegro

- Prof. Mitko Kotovchevski, PhD, Faculty of Philosophy, UKIM, Skopje (Macedonia)
- Prof. Milan Radosavljevic PhD, Dean, Faculty of strategic and operational management, Union University, Belgrade (Serbia)
- Prof. Marija Topuzovska-Latkovikj, PhD, Centre for Management and Human Resource Development, Institute for Sociological, Political and Juridical Research, Skopje (Macedonia)
- Prof. Marija Knezevic PhD, Academic, Banja Luka, (Bosnia and Herzegovina)
- Prof. Margarita Koleva, PhD, Faculty of Pedagogy, University Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Margarita Bogdanova PhD, D.A.Tsenov Academy of Economics, Svishtov (Bulgaria)
- Prof. Mahmut Chelik PhD, Faculty of Philology, University "Goce Delchev", Shtip (Macedonia)
- Prof. Marija Manduric PhD, Faculty of Hotel Management and Tourism, University of Kragujevac, Vrnjaka Banja (Serbia)
- Prof. Mustafa Kacar PhD, Euro College, Istanbul (Turkey)
- Prof. Marina Simin PhD, College of professional studies in Management and Business Communication, Sremski Karlovci (Serbia)
- Prof. Miladin Kalinic, College of professional studies in Management and Business Communication, Sremski Karlovci (Serbia)
- Prof. Mitre Stojanovski PhD, Faculty of Biotechnical sciences, Bitola (Macedonia)
- Prof. Miodrag Smelcerovic PhD, High Technological and Artistic Vocational School, Leskovac (Serbia)
- Prof. Nenad Taneski PhD, Military Academy "Mihailo Apostolski", Skopje (Macedonia)
- Prof. Nevenka Tatkovic PhD, Juraj Dobrila University of Pula, Pula (Croatia)
- Prof. Natalija Kirejenko PhD, Faculty For economic and Business, Institute of Entrepreneurial Activity, Minsk (Belarus)
- Prof. Nikolay Georgiev PhD, "Todor Kableshkov" University of Transport, Sofia (Bulgaria)
- Prof. Nikolina Ognenska PhD, Faculty of Music, SEU - Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Nedzad Korajlic PhD, Faculty of criminology and security, Sarajevo (Bosnia & Herzegovina)
- Prof. Nishad M. Navaz PhD, Kingdom University (India)
- Prof. Oliver Iliev PhD, Faculty of Communication and IT, FON University, Skopje (Macedonia)
- Prof. Oliver Dimitrijevic PhD, High medicine school for professional studies "Hipokrat", Bujanovac (Serbia)
- Prof. Paul Sergius Koku, PhD, Florida State University, Florida (USA)
- Prof. Primoz Dolenc, PhD, Faculty of Management, Primorska University, Koper (Slovenia)
- Prof. Predrag Trajkovic PhD, JMPNT, Vranje (Serbia)
- Prof. Petar Kolev PhD, "Todor Kableshkov" University of Transport, Sofia (Bulgaria)
- Prof. Pere Tumbas PhD, Faculty of Economics, University of Novi Sad, Subotica (Serbia)
- Prof. Rade Ratkovic PhD, Faculty of Business and Tourism, Budva (Montenegro)
- Prof. Rositsa Chobanova PhD, University of Telecommunications and Posts, Sofia (Bulgaria)
- Prof. Rumen Valcovski PhD, Immunolab Sofia (Bulgaria)
- Prof. Rumen Stefanov PhD, Dean, Faculty of public health, Medical University of Plovdiv (Bulgaria)
- Prof. Sinita Zaric, PhD, Faculty of Economics, University of Belgrade, Belgrade (Serbia)
- Prof. Sasho Korunoski, Rector, UKLO, Bitola (Macedonia)
- Prof. Sashko Plachkov PhD, Faculty of Pedagogy, University Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)

1517

Thirteenth International Scientific Conference
THE TEACHER OF THE FUTURE
25-28.5.2017, Budva, Montenegro

- Prof. Sofronija Miladinovski, PhD, University Hadzi Zeka, Peja (Kosovo)
- Prof. Sreten Miladinovski, PhD, Dean, Faculty of Law, MIT University (Skopje)
- Prof. Snezhana Lazarevic, PhD, College of Sports and Health, Belgrade (Serbia)
- Prof. Stojan Ivanov Ivanov PhD, Faculty of Public Health and Sport, SWU Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Svetlana Trajkovic PhD, High School of applied professional studies, Vranje (Serbia)
- Prof. Snezana Stoilova, PhD, High Medicine School, Bitola, (Macedonia)
- Prof. Stojna Ristevska PhD, High Medicine School, Bitola, (Macedonia)
- Prof. Suzana Pavlovic PhD, High health – sanitary school for professional studies, Belgrade (Serbia)
- Prof. Saad Motahhir PhD, High School of Technology, Fez (Morocco)
- Prof. Sandra Zivanovic, PhD, Faculty of Hotel Management and Tourism, University of Kragujevac, Vrnjaka Banja (Serbia)
- Prof. Trayan Popkoev PhD, Dean, Faculty of Pedagogy, South-West University Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Todor Krystevich, Vice Rector, D.A. Tsenov Academy of Economics, Svishtov (Bulgaria)
- Doc. Tatyana Sobolieva PhD, State Higher Education Establishment Vadiym Getman Kiyev National Economic University, Kiyev (Ukraine)
- Prof. Tzako Pantaleev PhD, NBUniversity, Sofia (Bulgaria)
- Prof. Tosko Krstev PhD, European Polytechnic University, Pernik (Bulgaria)
- Prof. Tihomir Domazet PhD, President of the Croatian Institute for Finance and Accounting, Zagreb (Croatia)
- Prof. Venelin Terziev PhD, University of Rousse, Rousse (Bulgaria)
- Prof. Violeta Dimova PhD, Faculty of Philology, University "Goce Delchev", Shtip (Macedonia)
- Prof. Volodymyr Denysyuk, PhD, Dobrov Center for Scientific and Technological Potential and History studies at the National Academy of Sciences of Ukraine (Ukraine)
- Prof. Valentina Staneva PhD, "Todor Kableshkov" University of Transport, Sofia (Bulgaria)
- Prof. Vladimir Lazarov PhD, European Polytechnic University, Pernik (Bulgaria)
- Prof. Vasil Zecev PhD, College of tourism, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Venus Del Rosario PhD, Arab Open University (Philippines)
- Prof. Yuri Doroshenko PhD, Dean, Faculty of Economics and Management, Belgorod (Russian Federation)
- Prof. Zlatko Pejkov, PhD, Faculty of Agricultural Sciences, UKIM, Skopje (Macedonia)
- Prof. Zivota Radosavljevik PhD, Dean, Faculty FORCUP, Union University, Belgrade (Serbia)
- Prof. Zoja Katru PhD, Prorector, Euro College, Istanbul (Turkey)
- Prof. Zorka Jugovic PhD, High health – sanitary school for professional studies, Belgrade (Serbia)

Thirteenth International Scientific Conference
THE TEACHER OF THE FUTURE
25-28.5.2017, Budva, Montenegro

ALBANIAN LANGUAGE DRAMA IN ALBANIA AND KOSOVO 1960-1970	1617
Seadet Beqiri.....	1617
METHODICAL PRINCIPLES IN INTERPRETATION OF THE ROMAN	1621
Ahmet Bihorac.....	1621
Kemal Džemić	1621
THE ENCOURAGEMENT OF THE STUDENT COMMUNICATION IN EACH DISCIPLINE - AS AN IMPORTANT LANGUAGE REQUIREMENT DURING THE EDUCATIONAL SCHOLASTIC PROCESS	1627
Orjeta Baja	1627
THE IMAGE OF THE OTHER - ITALY AND THE ITALIANS IN THE BULGARIAN GEOGRAPHY TEXTBOOKS FROM THE REVIVAL PERIOD	1633
Magdalena Kostova-Panayotova.....	1633
Boyka Ilieva.....	1633
THE TURKISH SUFFIX -ли /-лі/ (-li, -li, -lu, -lü) IN MACEDONIAN SURNAMES.....	1641
Marija Leontik	1641
RE-TERMINOLOGIZATION AS A PROCESS FOR INTERNAL DEVELOPMENT OF THE TERM	1647
Gani Pllana.....	1647
INTERFAITH TOLERANCE ACCORDING TO THE QUR'AN AND PROPHETIC TRADITION..	1651
Abdulxhemil Nesimi.....	1651
THE TREATMENT OF OTTOMAN EMPIRE PERIOD IN ISMAIL KADARE'S LITERARY WORK	1659
Kamber Kamberi.....	1659
CHALLENGE: BEING A ART TEACHER IN 21 st CENTURY	1665
Vojislav Ilić.....	1665
Andrijana Šikl-Erski	1665
Tamara Stojanović-Đorđević.....	1665
DEAF PERSONS AND VISUAL ART	1671
Radomir Arsić.....	1671
STILL LIFE ART TRAINING IN THE GENERAL AND VOCATIONAL EDUCATION SCHOOLS IN BULGARIA.....	1677
Zora Yanakieva.....	1677
CONTEMPORARY ART MUSIC AS A WAY OF DIRECT AESTHETIC EDUCATION.....	1685
Jelena Cvetković Crvenica.....	1685
Aleksandra Miletić.....	1685
ASPECTS OF STYLISTIC MODERNITY IN PIANO WORKS OF ZEQRJA BALLATA.....	1693
Indira Čipa	1693
PROBLEMS OF THE FORMAL ANALYSIS OF CHOPIN'S THIRD PIANO BALLAD (OP. 47)...	1699
Danijela Ilić.....	1699
INTEGRATIVE RELATIONS WITH THE COURSES FOR THE 6 TH GRADE OF THE SECONDARY SCHOOL IN BULGARIA, ACCOMPLISHED VIA AN ELECTRONIC TEXTBOOK.....	1705
Krasimira Georgieva Fileva – Ruseva	1705
MUSICAL WORKSHOPS ACTING AS (QUALITY IMPROVEMENT OF) PROFESSIONAL QUALIFICATION OF ELEMENTARY SCHOOL EDUCATION STUDENTS.....	1711
Indira Meškić.....	1711
Ozrenka Bjelobrki Babić.....	1711

THE TURKISH SUFFIX -ли /-lî/ (-li, -lu, -lû) IN MACEDONIAN SURNAMES

Marija Leontik

Goce Delcev University-Stip, Republic of Macedonia marija.leontik@ugd.edu.mk

Abstract: Turkish elements have infiltrated into the Macedonian language as a result of specific historical and cultural processes. Turkish elements have infiltrated in Macedonian surnames too. Personal surnames are a very important part of our identity and they had developed over a long period in the past. This study focusses on the Macedonian surnames that include the Turkish suffix -ли.

Key words: Macedonian surnames, Turkish suffix -ли /-lî/.

ТУРСКИОТ СУФИКС -ли /-lî/ (-li, -lu, -lû) ВО МАКЕДОНСКИТЕ ПРЕЗИМИЊА

Марија Леонтиќ

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Република Македонија, marija.leontik@ugd.edu.mk

Апстракт: Турските елементи се инфилтрирале во македонскиот јазик како резултат на специфични историски и културни процеси. Турските елементи се инфилтрирале и во македонските презимиња. Презимињата се многу важен дел од нашата идентификација и тие се развивале долго време во минатото. Оваа студија ги опфаќа македонските презимиња што го содржат турскиот суфикс -ли.

Клучни зборови: македонски презимиња, турскиот суфикс -ли /-lî/.

1. Вовед

Презимињата кај Македонците се јавуваат со презименски суфикс во 19 век, а во 20 век со закон се стандардизираат. Денес во основата на македонските презимиња има лично име (пр. Андоновски < л.и. Андон) или прекар (пр. Маказлиева < прек. Маказли/-ја). Голем дел од прекарите содржат турски елементи меѓу кои и турскиот суфикс -ли /-lî/ (пр. Наутлиев < прек. Наутли/-ја, Дојранлиев < прек. Дојранли/-ја).

Суфиксот -ли /-lî/ е стар турски суфикс што и во минатото и денес во турскиот јазик покажува голема продуктивност при градење придавки. Овој суфикс во турскиот јазик главно означува посвојност, припадност и својство во широка смисла.

На почетокот, во отсуство на нормиран македонски јазик, турскиот суфикс -ли во македонскиот јазик и во македонските презимиња навлегувал со изворната варијанта заедно со турските лексички заемки (пр. бајракли, срмали) кои во понатамошниот развој доживеал своја адаптација. Изворната варијанта -ли во македонскиот јазик се адаптирале со поврзување со адаптациониот суфикс -ја при што се создал хибридниот полиморфен суфикс -лија (пр. бајраклија, срмалија).

Суфиксот -ли во македонскиот јазик означува лице со одредени изразени внатрешни, духовни и општествени карактеристики (пр. бељалија, марифетлија, паралија), живи суштества, растенија или предмети со одредени надворешни карактеристики (пр. дустабанлија, дамкалија, кадифелија), живи суштества, растенија, предмети или апстрактни поими што се со нешто (пр. наутлија, срмалија, карлија), лице или предмет со одредено потекло или припаѓање на град, село, населба, време (пр. вилаетлија), лице кое е вршител на одредена дејност (пр. банкалија) и место со одредени карактеристики (пр. батаклија, немлија). Овие лексички заемки влијаеле на осамостојувањето на турскиот суфикс -ли.

Патот на осамостојувањето на суфиксот -ли од лексичките заемки, не бил ниту лесен ниту

едноставен, но по осамостојувањето почнал да се додава на зборовите во македонскиот јазик (пр. врнежлија, ветерлија, имотлија, универзитетлија, факултетлија, пубертетлија).

Осамостојувањето на суфиксот *-ли* се забележува и со негово додавање на зборови од турско потекло по пат на аналогича (пр. адетлија, занаетлија, мамурлија).

Присуството на лексемите со суфиксот *-ли* во македонскиот јазик по спонтан пат се одразиле и нашле свое место во македонските презимиња (пр. Бешлиев, Дишлиева, Измирлиев, Моралиев).

2. Турскиот суфикс *-ли* /-lî/ (-lî, -lî, -lu, -lû) во прекарите коишто се наоѓаат во основата на македонските презимиња

Бидејќи во македонскиот јазик се навлезени многу турцизми со суфиксот *-ли*, реално е да се очекува нивно присуство и во македонските презимиња. Ако се земе предвид дека најголема база на македонските презимиња претставуваат прекарите, тогаш неминовно се соочуваме со турскиот суфикс *-ли* во нив. Прекарите со турскиот суфикс *-ли* коишто се наоѓаат во основата на македонските презимиња примарно означуваат припадност, потекло (пр. Мисирлиев, Бечлијовски, Стамболиев, Дебарлиева), а секундарно својство во широка смисла (пр. Каралиева, Дертлиев, Мераклиев, Назлиов).

Во македонските презимиња, турскиот суфикс *-ли* се сретнува најмногу во примери каде што се осамостојува со негово додавање на зборови од македонскиот јазик, потоа во рамките на лексичките заемки и во примерите каде што се осамостојува со негово додавање на зборови од турскиот јазик. Лексичките заемки со турскиот суфикс *-ли* кои се поврзани со стариот начин на живот спонтано излегуваат од употреба во секојдневниот говор поради осовременувањето со нови елементи, но останале во јазичната меморија и придонеле да се сочува местото на суфиксот *-ли* благодарение и на нивното присуство во македонските презимиња.

Овој суфикс во патронимскиот фонд со турски елементи покажува голема продуктивност. По пат на аналогича се додава на македонски и на турски зборови и гради ново значење кое, исто како во турскиот јазик, изразува потекло, припаѓање, сопственост или поврзаност. Во нашиот фонд на презимиња, турскиот суфикс *-ли* одделно како морфолошки елемент посебно се покажува погоден за образување на етници од македонски или странски топоними.

3. Турски лексички заемки образувани со суфиксот *-ли* /-lî/ (-lî, -lî, -lu, -lû) во македонските презимиња

Турските лексички заемки образувани со суфиксот *-ли* во македонската патронимија кои влијаеле на осамостојувањето на турскиот суфикс *-ли* во македонскиот јазик се турцизми кои изразуваат посвојност, припадност и својство во широка смисла. Овие турцизми всушност се прекари во основата на презимињата и најчесто изразуваат лица или предмети што имаат или содржат нешто (пр. Бабалиев, Топреклиев, Чамлиевски) и лица или предмети со изразени карактеристики (пр. Калкашлиев, Сакалиев, Конолиска, Пачелиноски). Оваа состојба може да се согледа од следниве презимиња кај Македонците: **Арџалиева**, Арџанлиев, Арџанлиева < *прек.* Арџали/-ја (1. лице кое троши пари 2. џепарлак) < *тур.* 1. *прид.* haçlı 2. *им.* haçlık; **Бабалиевски** < *прек.* Бабали (кој има татко) < *тур.* *прид.* babalı; **Батаклиева** < *прек.* Батакли/-ја (мочурливо место) < *тур.* *прид.* bataklı; **Белатлиева** < *прек.* Белатли/-ја (слаткоречив) < *тур.* *прид.* belâgatlı; **Бешлиев**, Бешлиева, Бешлиевски, Бешлијев < *прек.* Бешли/-ја (1. наемен војник 2. војничка плата од пет акчи) < *тур.* *прид.* beşli: со пет; **Буралиев**, Буралиева, Бурлиевски, Бурлиноски, Бурлиовски < *прек.* Бурали/-ја (овдешен) < *тур.* *прид.* buralı; **Дајлиев** < *прек.* Дајли/-ја (кој е од планина) < *тур.* *прид.* dağlı; **Дермелинев** < *прек.* Дерменли (воденичар) < *тур.* *прид.* de(ği)tme(n)li: со воденица; **Дертлиев** < *прек.* Дертли/-ја (кој страда) < *тур.* *прид.* dertli; **Дишлиева**, Дишлиевски, Дишлиоски < *прек.* Дишли/-ја (со заби) < *тур.* *прид.* dişli; **Домузлиски** < *прек.* Домузли/-ја (свински) < *тур.* *прид.* domuzlu; **Калајлиев** < *прек.* Калајли/-ја (калаен) < *тур.* *прид.* kalaylı; **Калкашлиев**, Калкашлиева < *прек.* Калкашли/-ја (со црни веѓи) < *тур.* *прид.* kara kaşlı; **Карали**, Каралиев, Каралиева, Каралиевски, Каралиоски, Каралиски, Каролиевски, Карајлиев, Карајлиева < *прек.* Карали/-ја (1. со црна боја 2. извалкан) < *тур.* *прид.* karalı; **Конолиска**, **К’нлиев** < *прек.* Коноли/-ја (каносан) < *тур.* *прид.* kınalı; **Мазгалиев** < *прек.* Мазгали/-ја (со пушкарници) < *тур.* *прид.* mazgallı; **Маказлиев**, Маказлиева < *прек.* Маказли/-ја (со ножици) < *тур.* *прид.* makaslı; **Мераклиев** < *прек.* мераклија (1. љубопитен 2. љубител) < *тур.* *прид.* meraklı; **Мисерлиев**, Мисерлиовски, Мисирлиев, Мисирлиевски <

прек. Мисерли/-ја (кој е од Египет) < *тур. прид.* Mısırlı; **Назлиев**, Назлиов < *прек.* Назли/-ја (1. кокетен 2. нежен) < *тур. прид.* nazlı; **Наутлиев** < *прек.* Наутли/-ја (со наут) < *тур. прид.* po(h)utlu; **Оџаклиев**, Оџаклиевски, Оџаклиеска, Оџаклиески, Оџаклијевски, Оџаклиоска, Оџаклиоски, Оџаклиски < *прек.* Оџакли/-ја (кој е од добра кука) < *тур. прид.* oşaklı: со оџак; **Парчаклиев** < *прек.* Парчакли/-ја (кој е составен од повеќе парчиња) < *тур. прид.* parçalı; **Пачелиноски** < *прек.* Пачели/-ја (кој носи облека со ногавици) < *тур. прид.* paçalı; **Сакалиев**, Сакалијев, Сакалијов, Соколиев, Соколиева, Соколиска < *прек.* Сакали/-ја (со брада) < *тур. прид.* sakallı; **Соплиев** < *прек.* Сопли/-ја (кој е со стап) < *тур. прид.* sor(a)lı; **Топреклиев** < *прек.* Топрекли/-ја (кој има земја) < *тур. прид.* topraklı; **Топузлиев** < *прек.* Топузли/-ја (кој е со топуз, боздоган) < *тур. прид.* topuzlu; **Чамлиевски** < *прек.* Чамли/-ја (што е со бор) < *тур. прид.* çamlı; **Царлиев** < *прек.* Царлија (ранет) < *тур. прид.* yaralı.

4. Осамостојување на суфиксот -ли /-li/ (-li, -li, -lu, -lü) од лексичките заеми во македонските презимиња со негово додавање на зборови во македонскиот јазик

Во прекарите коишто претставуваат основа на македонските презимиња имаме одреден број примери каде што суфиксот -ли успеал да се осамостои со негово додавање на зборови во македонскиот јазик. Оваа појава ја сретнавме кај мал број презимиња како што се: **Букаршлиев**, Букаршлиева < *прек.* Букаршли/-ја < *им.* букар + *анал. суф.* -ли; **Кокалиев** < *прек.* Кокали/-ја < *им.* кока(л) + *анал. суф.* -ли; **Кромидлиев** < *прек.* Кромидли/-ја < *им.* кромид + *анал. суф.* -ли; **Топкалиев** < *прек.* Топкали/-ја < *им.* топка + *анал. суф.* -ли.

Осамостојувањето на овој суфикс е највпечатливо кај македонските презимињата што во основата имаат македонски или странски топоним на кој по пат на аналогичност се додава суфиксот -ли. Овие лексеми означуваат жител или припадник на одреден крај, град или село. Такви се лексемите во рамките на следниве презимиња кај Македонците: **Балванлиев**, **Балванлијева** < *прек.* Балванли/-ја (кој е од Балван) < с. Горни, Долни Балван + *анал. суф.* -ли; **Бансколиев**, Бансколиева, Бансколиов < *прек.* Бансколи/-ја (кој е од струмичкото село Банско) < с. Банско + *анал. суф.* -ли; **Баравцалиев** < *прек.* Баравцали/-ја (кој е од Баровци) < с. Баровци + *анал. суф.* -ли; **Белотлиев**, Белотлиева < *прек.* Белотли/-ја (кој е од струмичкото село Белотино) < с. Белот(ино) + *анал. суф.* -ли; **Бечлијевски** < *прек.* Бечлија (кој е од Беч/Виена, град во Австрија) < гр. Беч + *анал. суф.* -ли; **Бојмацалиев** < *прек.* Бојмацали/-ја (кој е од Бојмица) < с. Бојмица + *анал. суф.* -ли; **Бреслиев**, **Бреслиски** < *прек.* Бресли/-ја (кој е од Брест) < с. Брес(т) + *анал. суф.* -ли; **Валандовалиев**, Валандовалиева < *прек.* Валандовали/-ја (кој е од Валандово) < с. Валандово + *анал. суф.* -ли; **Варварцалиева** < *прек.* Варварцали/-ја (кој е од струмичкото село Варварица) < с. Варвар(и)ца + *анал. суф.* -ли; **Варналиев**, Варналиева, Варналијев < *прек.* Варнали/-ја (кој е од Варна, град во Бугарија) < гр. Варна + *анал. суф.* -ли; **Варошлија**, Варошлиоски < *прек.* Варошлија (кој е од прилепското село Варош) < с. Варош + *анал. суф.* -ли; **Видимлиски** < *прек.* Видимлија (кој е од Видим, село во Бугарија) < с. Видим + *анал. суф.* -ли; **Војницалиев**, Војницалиева < *прек.* Војницали/-ја (кој е од велешкото село Војница) < с. Војница + *анал. суф.* -ли; **Гарванлиев**, **Гарванлиева**, Гавранлиев, Гавранлиев, Гарванлиев < *прек.* Гарванли/-ја (кој е од радовишкото село Гарван) < с. Гарван + *анал. суф.* -ли; **Гарбашлиев** < *прек.* Гарбашли/-ја (кој е од кумановското село Габреш) < с. Габреш + *анал. суф.* -ли; **Германлиев** < *прек.* Германли/-ја (кој е од Герман, село во Грција) < с. Герман + *анал. суф.* -ли; **Градошарлиев**, **Градошарлиева** < *прек.* Градошарли/-ја (кој е од струмичкото село Градошорци) < с. Градошор(ци) + *анал. суф.* -ли; **Грбашлиев**, Грбашлијев < *прек.* Грбашли/-ја (кој е од Грбаше, село во Грција) < с. Грбаше + *анал. суф.* -ли; **Дебарлиев**, Дебарлиева, Дебрилев, Дебрилева, Дебрилеви, Дебурлиев < *прек.* Дебарли/-ја (кој е од Дебар) < гр. Дебар + *анал. суф.* -ли; **Дебрешлијоски** < *прек.* Дебрешли/-ја (кој е од прилепското село Дебреште) < с. Дебреш(те) + *анал. суф.* -ли; **Димонцалиев** < *прек.* Димонцали/-ја (кој е од Димонци, село во Грција) < с. Димонци + *анал. суф.* -ли; **Дојранлиев** < *прек.* Дојранли/-ја (кој е од Дојран) < гр. Дојран + *анал. суф.* -ли; **Драгомерлиев**, Драгомерлиев < *прек.* Драгомерли/-ја (кој е од Драгомер, село во Грција) < с. Драгомер + *анал. суф.* -ли; **Драмајлиев** < *прек.* Драмајли/-ја (кој е од Драма, град во Грција) < гр. Драма + *анал. суф.* -ли; **Ѓаваталиев** < *прек.* Ѓаватали/-ја (кој е од гевгелиското село Ѓавато) < с. Ѓавато + *анал. суф.* -ли; **Измирлиев**, Измирлиевски < *прек.* Измирли/-ја (кој е од Измир, град во Турција) < гр. Измир + *анал. суф.* -ли; **Иновалиева** < *прек.* Иновали/-ја (кој е од Инево) < с. Инево + *анал. суф.* -ли; **Јанешлиев** < *прек.* Јанешли/-ја (кој е од Јанешено, село во Грција) < с. Јанеш(ево) + *анал. суф.* -ли; **Кајзаклиев**, Којзаклиев < *прек.* Кајзакли/-ја (кој е од Козјак) < с. Козјак + *анал. суф.* -ли; **Качаниклиев**, Качаниклиевски < *прек.* Качаникли/-ја (кој е од Качаник, град во Косово) < гр. Качаник + *анал. суф.* -ли; **Кованцалиев** < *прек.* Кованцали/-ја (кој е од гевгелиското село Кованци) < с. Кованци + *анал. суф.* -ли; **Костурлиев**, Костурлиева

< *прек.* Костурли/-ја (кој е од Костур, град во Грција) < гр. Костур + *анал. суф.* -ли; **Кошевалиев**, Кошавалиски < *прек.* Кошевали/-ја (кој е од Кошево) < с. Кошево + *анал. суф.* -ли; **Кратовалиев**, Кратовалиева < *прек.* Кратовали/-ја (кој е од Кратово) < гр. Кратово + *анал. суф.* -ли; **Куковалиев**, Кукувалиев < *прек.* Куковали/-ја (кој е од Куково) < с. Куково + *анал. суф.* -ли; **Лакалиска**, Лакалиски < *прек.* Лакали/-ја (кој е од виничкото село Лаки) < с. Лаки + *анал. суф.* -ли; **Мачуковалијев** < *прек.* Мачуковали/-ја (кој е од гевгелиското село Мачуково) < с. Мачуково + *анал. суф.* -ли; **Мировалиев**, Мировалиева < *прек.* Мировали/-ја (кој е од тетовското село Мерово) < с. Мерово + *анал. суф.* -ли; **Нишлиски** < *прек.* Нишли/-ја (кој е од Ниш, град во Србија) < гр. Ниш + *анал. суф.* -ли; **Пенушлиева**, Пенушлиска, Пенушлиски < *прек.* Пенушли/-ја (кој е од штипското село Пенуш) < с. Пенуш + *анал. суф.* -ли; **Пиравалиева** < *прек.* Пиравали/-ја (кој е од валандовското село Пирава) < с. Пирава + *анал. суф.* -ли; **Покрајчевалиев**, Покрајчевалиева < *прек.* Покрајчевали/-ја (кој е од радовишкото село Покрачево) < с. Покрачево + *анал. суф.* -ли; **Попчевалиев** < *прек.* Попчевали/-ја (кој е од струмичкото село Попчево) < с. Попчево + *анал. суф.* -ли; **Поројлиски** < *прек.* Поројли/-ја (кој е од тетовското село Порој) < с. Порој + *анал. суф.* -ли; **Раборцалиев**, Раборцалиева < *прек.* Раборцали/-ја (кој е од струмичкото село Раборци) < с. Раборци + *анал. суф.* -ли; **Ричлиев**, Ричлиева < *прек.* Ричли/-ја (кој е од струмичкото село Рич) < с. Рич + *анал. суф.* -ли; **Робовалиевски** < *прек.* Робовали/-ја (кој е од струмичкото село Робово) < с. Робово + *анал. суф.* -ли; **Росоклија** < *прек.* Росокли/-ја (кој е од гостиварското село Росоки) < с. Росок(и) + *анал. суф.* -ли; **Самаковлија** < *прек.* Самаковли/-ја (кој е од Самоков, град во Бугарија) < гр. Самоков + *анал. суф.* -ли; **Сарајлиев**, Сарајлиски < *прек.* Сарајли/-ја (кој е од скопското или струмичкото село Сарај) < с. Сарај + *анал. суф.* -ли; **Серизлија** < *прек.* Серизли/-ја (кој е од Серес, град во Грција) < гр. Серес + *анал. суф.* -ли; **Стамболиев**, Стамболиева, Стамболијев, Стамболиска, Стамболиски, Стамбулиев, Стамбулиски, Станболиев, Станболиски < *прек.* Стамболи/-ја (кој е од Стамбол, Истанбул, град во Турција) < гр. Стамбол + *анал. суф.* -ли; **Стиниклиев**, Стиниклиева < *прек.* Стиникли/-ја (кој е од струмичкото село Стиник) < с. Стиник + *анал. суф.* -ли; **Стругалиоска** < *прек.* Стругали/-ја (кој е од Струга) < гр. Струга + *анал. суф.* -ли; **Судуклиски** < *прек.* Судукли/-ја (кој е од светиниколското село Судик) < с. Судик + *анал. суф.* -ли; **Топликлиев**, Топликлиева < *прек.* Топликли/-ја (кој е од штипското село Топлик) < с. Топлик + *анал. суф.* -ли; **Турнавалиев** < *прек.* Турнавали/-ја (кој е од струмичкото село Турново) < с. Турново + *анал. суф.* -ли; **Удовалиев** < *прек.* Удовали/-ја (кој е од валандовското село Удово) < с. Удово + *анал. суф.* -ли; **Фуркалиев**, Фуркалиева < *прек.* Фуркали/-ја (кој е од гевгелиското село Фурка) < с. Фурка + *анал. суф.* -ли.

5. Осамостојување на суфиксот -ли /-li/ (-li, -li, -lu, -lü)

од лексичките заемки во македонските презимиња со негово додавање на турцизми

Во македонските презимиња освен што имаме лексеми каде што суфиксот -ли успеал да се осамостои со негово додавање на зборови во македонскиот јазик, имаме и примери на осамостојување на истиот суфикс со додавање на зборови од турско потекло. Овие лексеми во кои согледуваме осамостојување на турскиот суфикс -ли и негово додавање на зборови од турско потекло по пат на аналогија означуваат пред сè својство. Ова може да се согледа во следниве презимиња кај Македонците: **Аскелиев**, Аскелиева, Аскелиевски < *прек.* Аскели/-ја (кој е со војник) < *тур. им.* asker + *анал. суф.* li; **Барашлиевски** < *прек.* Барашли (кој е мирен) < *тур. им.* barış: мир + *анал. суф.* -ли; **Бујуклиев**, Бујуклиева, Бујуклиевски < *прек.* Бујукли/-ја (голем, возрасен) < *тур. прид.* büyük: голем + *анал. суф.* -ли; **Буруклиев** < *прек.* Бурукли/-ја (свиен, преосетлив) < *тур. прид.* buruk: преосетлив + *анал. суф.* -ли; **Варлиов** < *прек.* Варли/-ја (имашен) < *тур. им.* var: има + *анал. суф.* -ли; **Дешлиев**, Дешлиева, Дешлиевски, Дешлијев < *прек.* Дешли/-ја (туѓинец, странец) < *тур. прид.* dış: надворешен, кој е од странство + *анал. суф.* -ли; **Јајкалиев** < *прек.* Јајкали/-ја (кој е рамен) < *тур. прид.* uyu(1)k: раширен, развлечен, оптегнат + *анал. суф.* -ли; **Каржалиев** < *прек.* Каржали/-ја (кој крши, разбива) < *тур. прид.* kır(1)ı: кој крши, кој разбива, кој уништува + *анал. суф.* -ли; **Кораклевски** < *прек.* Коракли/-ја < *тур. им.* kırık: несозреано грозје + *анал. суф.* -ли; **Моралиев**, Моралиева < *прек.* Морали/-ја (кој е модар) < *тур. прид.* mor: модар + *анал. суф.* -ли; **Патриклиска** < *прек.* Патрикли/-ја (кој е од патријархот) < *тур. им.* patrik: патријарх + *анал. суф.* -ли; **Пачаразлиев**, Пачаразлиев, Пачаразлиева < *прек.* Пачаразли/-ја (кој е вкрстен) < *тур. прид.* karşı: напречен, вкрстен + *анал. суф.* -ли; **Чангарлиев** < *прек.* Чангарли/-ја (со остар звук) < *тур. прил.* çangır (çungur): со шум, со остар звук, со свекот + *анал. суф.* -ли.

6. Заклучок

Во истражувањето направено за турскиот суфикс -ли во македонската патронимија, утврдивме 30 турски лексички заемки кои влијаеле на осамостојувањето на турските суфикси од лексичките заемки во македонскиот јазик, 62 осамостојувања на суфиксот -ли од лексичките заемки во македонските презимиња со негово додавање на зборови во македонскиот јазик, 13 осамостојувања на суфиксот -ли од лексичките заемки во македонската патронимија со негово додавање на турцизмите. Од ова може да се заклучи дека 105 прекари коишто се наоѓаат во основата на македонските презимиња го содржат турскиот суфикс -ли кој примарно означува жител или припадник на одреден крај, град или село, а секундарно лица или предмети со изразени карактеристики.

Во македонските презимиња се наоѓаат следниве турцизми што го содржат турскиот суфикс -ли: бабалија (*тур. babalı*), батаклија (*тур. bataklı*), белатлија (*тур. belâgatlı*), бешлија (*тур. beşli*), буралија (*тур. buralı*), дајлија (*тур. dağlı*), дерменлија (*тур. değirmenli*), дертлија (*тур. dertli*), дишлија (*тур. dişli*), домузлија (*тур. domuzlu*), калајлија (*тур. kalaylı*), калкашлија (*тур. kara kaşlı*), каралија (*тур. karalı*), конолија (*тур. kınalı*), мазгалија (*тур. mazgallı*), маказлија (*тур. makashı*), мераклија (*тур. meraklı*), Мисерлија (*тур. Mısırlı*), назлија (*тур. nazlı*), наутлија (*тур. nohutlu*), оцаклија (*тур. ocaklı*), парчаклија (*тур. parçalı*), пачелија (*тур. paçalı*), сакалија (*тур. sakallı*), соплија (*тур. sopalı*), топреклија (*тур. topraklı*), топузлија (*тур. topuzlu*), чамлија (*тур. çamlı*), царлија (*тур. yaralı*).

Во македонските презимиња преку следните примери се забележува осамостојување на суфиксот -ли од турските лексички заемки со негово додавање на зборови во македонскиот јазик: Балванлија, Бансколија, Белотлија, Бечлија, Бреслија, Валандовалија, Варварцалија, Варналија, Варошлија, Видимлија, Војницалија, Гарванлија, Гарбашлија, Германлија, Градошарлија, Грбашлија, Дебарлија, Дебрешлија, Димонцалија, Дојранлија, Драгомерлија, Драмајлија, Ѓаваталија, Измирлија, Иновалија, Јанешлија, Кајзаклија, Качаниклија, Кованцалија, Костурлија, Кошевалија, Кратовалија, Куковалија, Лакалија, Мачуковалија, Миравалија, Нишлија, Пенушлија, Пиравалија, Покрајчевалија, Попчевалија, Поројлија, Раборцалија, Ричлија, Робовалија, Росоклија, Самаковлија, Сарајлија, Серизлија, Стамболија, Стиниклиева, Стругалија, Судуклија, Топликлија, Турнавалија, Удовалија, Фуркалија.

Во македонските презимиња преку следните примери се забележува осамостојување на суфиксот -ли од турските лексички заемки со негово додавање на турцизми во македонскиот јазик: аскелија, барашли, бујуклија, буруклија, варлија, дешлија, јајкалија, каржалија, моралија, патриклија, пачаразлија, чангарлија.

Бидејќи презимето е непроменлива категорија, македонските презимиња што го содржат турскиот суфикс -ли во себе ќе ја овозможат препознатливоста на овој суфикс и ќе дадат свој придонес за неговиот опстанок во македонскиот јазик.

СКРАТЕНИЦИ

анал. суф. = суфикс додаден по пат на аналогиија *тур.* = турски

гл. прид. = глаголка придавка

гр. = град

им. = именка

л.и. = лично име

прек. = прекар

с. = село

суф. = суфикс

THE TURKISH SUFFIX -ли /-li/ (-li, -li, -lu, -lū) IN MACEDONIAN SURNAMES

Marija Leontik

Goce Delcev University-Stip, Republic of Macedonia marija.leontik@ugd.edu.mk

Abstract: Turkish elements have infiltrated into the Macedonian language as a result of specific historical and cultural processes. Turkish elements have infiltrated in Macedonian surnames too. Personal surnames are a very important part of our identity and they had developed over a long period in the past. This study focusses on the Macedonian surnames that include the Turkish suffix -ли.

Keywords: Macedonian surnames, Turkish suffix -ли /-li/.

ТУРСКИОТ СУФИКС -ли /-li/ (-li, -li, -lu, -lū)
ВО МАКЕДОНСКИТЕ ПРЕЗИМИЊА

Марија Леонтиќ

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Република Македонија, marija.leontik@ugd.edu.mk

Апстракт: Турските елементи се инфилтрирале во македонскиот јазик како резултат на специфични историски и културни процеси. Турските елементи се инфилтрирале и во македонските презимиња. Презимињата се многу важен дел од нашата идентификација и тие се развивале долго време во минатото. Оваа студија ги опфаќа македонските презимиња што го содржат турскиот суфикс -ли.

Клучни зборови: македонски презимиња, турскиот суфикс -ли /-li/.

1. ВОВЕД

Презимињата кај Македонците се јавуваат со презименски суфикс во 19 век, а во 20 век со закон се стандардизираат. Денес во основата на македонските презимиња има лично име (пр. Андоновски < л.и. Андон) или прекар (пр. Маказлиева < прек. Маказли/-ја). Голем дел од прекарите содржат турски елементи меѓу кои и турскиот суфикс -ли /-li/ (пр. Наутлиев < прек. Наутли/-ја, Дојранлиев < прек. Дојранли/-ја).

Суфиксот -ли /-li/ е стар турски суфикс што и во минатото и денес во турскиот јазик покажува голема продуктивност при градење придавки. Овој суфикс во турскиот јазик главно означува посвојност, припадност и својство во широка смисла.

На почетокот, во отсуство на нормиран македонски јазик, турскиот суфикс -ли во македонскиот јазик и во македонските презимиња навлегувал со изворната варијанта заедно со турските лексички заемки (пр. бајракли, срмали) кои во понатамошниот развој доживеал своја адаптација. Изворната варијанта -ли во македонскиот јазик се адаптирале со поврзување со адаптациониот суфикс -ја при што се создал хибридниот полиморфен суфикс -лија (пр. бајраклија, срмалија).

Суфиксот -ли во македонскиот јазик означува лице со одредени изразени внатрешни, духовни и општествени карактеристики (пр. беџалија, марифетлија, паралија), живи суштества, растенија или предмети со одредени надворешни карактеристики (пр. дустабанлија, дамкалија, кадифелија), живи суштества, растенија, предмети или апстрактни поими што се со нешто (пр. наутлија, срмалија, карлија), лице или предмет со одредено потекло или припаѓање на град, село, населба, време (пр. вилетлија), лице кое е вршител на одредена дејност (пр. банкалија) и место со одредени карактеристики (пр. батаклија, немлија). Овие лексички заемки влијаеле на осамостојувањето на турскиот суфикс -ли.

Патот на осамостојувањето на суфиксот -ли од лексичките заемки, не бил ниту лесен ниту едноставен, но по осамостојувањето почнал да се додава на зборовите во македонскиот јазик (пр. врнежлија, ветерлија, имотлија, универзитетлија, факултетлија, пубертетлија).

Осамостојувањето на суфиксот -ли се забележува и со негово додавање на зборови од турско потекло по пат на аналогија (пр. адетлија, занаетлија, мамурлија).

Присуството на лексемите со суфиксот -ли во македонскиот јазик по спонтан пат се одразиле и нашле свое место во македонските презимиња (пр. Бешлиев, Дишлиев, Измирлиев, Моралиев).